

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

STRATEŠKI DOKUMENT

UVOĐENJE ELEKTRONSKOG UČENJA KAO PODRŠKE RAZVOJU SISTEMA OBUKE U
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

BEOGRAD, FEBRUAR 2011. GODINE

SADRŽAJ

UVODNA REČ	3
ZAKONODAVNI OKVIR	4
ANALIZA OBRAZOVNIH POTREBA ZA UVOĐENJE ELEKTRONSKOG UČENJA KAO PODRŠKE RAZVOJU SISTEMA OBUKE U MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	4
TEHNIČKA KOMPONENTA	5
KOMPONENTA LJUDSKIH RESURSA	5
KOMPONENTA NASTAVNOG SADRŽAJA.....	6
REZULTATI ANKETE:.....	7
ZAKLJUČAK PROJEKTOG TIMA:.....	7
OPŠTE PREPORUKE:	7
<i>Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova 2011 – 2016.</i>	8
VIZIJA	8
MISIJA	8
OPŠTI CILJ	8
OBLASTI DELOVANJA SA POSEBNIM CILJEVIMA	9
A. RAZVOJ TEHNIČKE KOMPONENTE.....	9
B. RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA.....	9
C. RAZVOJ NASTAVNIH SADRŽAJA	9
SPROVOĐENJE, PRAĆENJE I VREDNOVANJE	10
REČNIK	11

Uvodna reč

Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: MUP) definiše ovo ministarstvo kao savremenu, demokratsku, odgovornu i efikasnu policijsku službu, a u skladu je sa primarnim strateškim vrednostima o neophodnosti permanentnog učenja i usavršavanja i spremnosti da se to potvrdi.

U stalnoj potrazi za najboljim metodama realizacije obuka nastojimo da se prilagodimo stvarnim potrebama MUP. Da bi se to postiglo, osim veće saradnje unutar samog ministarstva, neophodan je nastavak saradnje sa stranim partnerima i međunarodnim organizacijama. Primeri dobre prakse i iskustva zemalja u okruženju, u vezi sa elektronskim učenjem kao jednom od metoda u obukama policijskih službenika, bili bi veoma korisni za MUP.

Da bi se ovakav vid savremenog učenja prihvatio i sproveo neophodno je stvoriti preduslove za početak primene. Na osnovu analize obrazovne potrebe došlo se do zaključka da bi ovakav vid učenja pre svega umnogome poboljšao kvalitet izvođenja obuka, bio bi ekonomičniji i svrsishodniji, povećao bi zainteresovanost policijskih službenika za obuke koje se već realizuju, kao i za nove obuke koje bi se mogle realizovati u skladu sa potrebama. Trenutno stanje infrastrukture nije zadovoljavajuće i ne podržava zahteve za implementaciju projekta uvođenja elektronskog učenja, ali izražena je spremnost nadležnih u MUP da se ka cilju ide postepeno, da se u početku, za pilot projekte, koriste postojeći ljudski i materijalni resursi.

Uvođenje elektronskog učenja kao jedne od metoda u obukama, definisaće ovakav vid učenja u obukama kao podršku razvoju celokupnog sistema obuka u MUP. Misija OEBS-a, kao partner u procesu uvođenja elektronskog učenja, i dalje će svojim iskustvom, ljudskim i materijalnim potencijalom, doprinositi izradi strateškog dokumenta i sprovođenju pilot projekata kojim će se omogućiti konkurisanje kod bilateralnih i multilateralnih donatora.

Strateški dokument će pokazati da elektronsko učenje u MUP treba prihvatiti kao jednu od nastavnih metoda, jer može značajno doprineti poboljšanju kvaliteta obuka. Rezultat primene savremene metode učenja biće visoko obrazovan policijski službenik, koji bi u potpunosti bio spreman da odgovori najvišim savremenim bezbednosnim izazovima.

POMOĆNIK MINISTRA
NAČELNIK SEKTORA

Željko Kojić

Zakonodavni okvir

Zakon o policiji, čl.152-154 (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 101/2005), uređuje stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje policijskih službenika. U njima je propisano zbog čega, kako i gde se obrazuju policijski službenici. Iako odredbe načelno regulišu ovu oblast, one su osnova za izradu drugih, podzakonskih akata koje usvaja ministar i direktor policije, a ujedno su i materijalno-pravno uporište za uređenje oblasti elektronskog učenja. Navedene odredbe su i osnov za donošenje programa i planova stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja policijskih službenika, kako uopšteno za sve policijske službenike, tako i za pojedine poslove, odnosno linije rada, bez obzira na način njihovog sprovođenja (tradicionalnom, mešovito ili metodom elektronskog učenja).

Zakonodavni okvir za izradu ovog strateškog dokumenta bila je odredba *Zakona o državnim službenicima*, čl. 10, stav 2. prema kojoj državni službenik ima pravo i dužnost da se stručno usavršava prema potrebama državnog organa. Činjenica da se radi o uvođenju elektronskog učenja kao nove metode u sistemu obuke MUP, polazište našeg rada je bio i *Zakon o elektronskim komunikacijama*, naročito u pogledu projektovanja, izgradnje i korišćenja kompjuterske mreže.

Pri izradi ovog strateškog dokumenta, osim *Strategije razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova 2011-2016*, bila je značajna i sadržina *Strategije obrazovanja odraslih u Republici Srbiji* i *Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Republici Srbiji*, kao i akcioni planovi za njihovo sprovođenje. S obzirom na metod učenja i ciljeve koji se žele postići, oslonac pri izradi ovog strateškog dokumenta bila je i *Strategija razvoja elektronske uprave u Republici Srbiji* za period 2009. do 2013. godine, *Strategija razvoja elektronskih komunikacija u Republici Srbiji* od 2010. do 2020. godine i *Strategija razvoja informacionog društva u Republici Srbiji*.

Savet ministara Evropske unije podržao je inicijativu za elektronsko učenje i značaj informacionih i komunikacionih tehnologija (IKT) za obrazovanje i osposobljavanje u Rezoluciji za e-learning od 13. jula 2001. godine, ohrabruje zemlje članice *da nastave svoje napore za efektivnu integraciju IKT u sistemima obrazovanja i osposobljavanja, kao značajan deo prilagođavanja sistema obrazovanja i osposobljavanja*. Evropski parlament i Evropski savet su 2003. godine doneli odluku o prihvatanju višegodišnjeg programa (2004-2006) za efektivnu integraciju IKT u sistemima obrazovanja i osposobljavanja u Evropi, e-learning programi, jer bez nove forme pismenosti građani ne mogu u potpunosti participirati u društvu, ni ovladati znanjima i veštinama neophodnim za 21. vek. Akcioni planovi eEuropa 2002 i eEuropa 2005 identifikuju elektronsko učenje kao prioritet i utvrđuju zadatke za infrastrukturu, opremu i osnovne veštine koji prethode zahtevima za njihovu integraciju. Inicijativa dalje razvija ove zadatke sa obrazovnog stanovišta, naglašavajući potrebu za inovativnim pedagoškim pristupima u pogledu kvaliteta učenja i lakog pristupa resursima i servisima za elektronsko učenje. Ona takođe ističe potrebu uklanjanja strukturalnih smetnji za inovacije, kao što su organizacione i pravne barijere, kao i način na koji se vrednuju i sertifikuju znanja i kompetencije.

Analiza obrazovnih potreba za Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u Ministarstvo unutrašnjih poslova

Projektni tim za izradu analize obrazovnih potreba (AOP) kao sastavnog dela strateškog dokumenta Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju obrazovanja u MUP i polazne osnove za rad pošao je od sledeće definicije elektronskog učenja: *Elektronsko učenje je kombinacija kvalitetnih i progresivnih dostignuća pedagoške tehnologije. Zasniva se na principima slobodnog učenja, korišćenjem računara u obrazovnim programima i moderne telekomunikacije (Internet) za predavanje. Učenje je organizovano kao proces dijaloga u virtuelnim učionicama. To označava razdvojenost mentora od studenta u prostoru i (ili) vremenu* (Perraton, H.1988). Elektronsko učenje obično ima formu onlajn kurseva. Element kursa je objekt učenja (learning object) čijim se organizovanjem dobija sadržaj kursa. Standardima je utvrđen koncept objekata u forme i utvrđena procedura sastavljanja i organizovanja delova sadržaja u kurseve i pakete za isporuku. Dominantna tehnologija koja se danas primenjuje za organizaciju i isporuku onlajn kurseva je sistem za menadžment učenja (learning management system, LMS). Sistem LMS preuzima sadržaj učenja i organizuje ga na standardan način kao kurs izdvojen na module ili lekcije, podržan nekim kvizom i testovima.

AOP za *Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju obrazovanja u Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije* urađena je na osnovu matrice razvoja sistema elektronskog učenja koju je izradio projektni tim za uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u MUP, koji čine predstavnici MUP i predstavnici Misije OEBS-a. Osim analize nastavnog sadržaja, AOP je obuhvatio komponentu ljudskih resursa i tehničku komponentu. AOP je izrađena prikupljanjem činjenica (presek trenutnog stanja) popunjavanjem i analizom upitnika za koji su bile zadužene organizacione jedinice po nadležnostima rada popunjavanjem i iskazivanjem stavova zaposlenih o mogućnostima pristupa i korišćenju informaciono - komunikacionih tehnologija kroz upotrebu obrazovnih sadržaja u svakodnevnom životu.

U skladu sa komponentama matrice razvoja: tehnička komponenta (infrastruktura, hardver, softver), ljudski resursi (predavači, korisnici, administratori), komponenta sadržaja (osnovna, specijalistička obuka, Program stručnog usavršavanja, obuka za rukovodeći kadar, Program osposobljavanja trenera, policajaca mentora, mentora koordinatora itd) izrađen je instrument (upitnik) za utvrđivanje i analizu trenutnog stanja. Rezultati upitnika predstavljeni su prema navedenim komponentama.

Tehnička komponenta

Sektor za analitiku, telekomunikacione i informacione tehnologije, Uprava za informacione tehnologije je analizom rezultata upitnika koji se odnosio na oblast tehničke opremljenosti MUP došao do sledećih podataka:

Računarsku mrežu MUP čine potpuno razdvojene intranet i internet mreže. U toku je uvođenje ekstraneta, mreže koja će predstavljati sponu između interneta i intraneta i koja će omogućiti povezivanje računarske mreže MUP sa eksternim institucijama i klijentima. Svoj kompjuter u sedištu MUP ima 80% zaposlenih, a u policijskim upravama 60%.

Intranet mreža (interna mreža MUP, zatvorena mreža) doseže do oko 300 tačaka-objekata MUP. Realizovana je zakupom linkova od provajdera, u topologiji „star“ (zvezda) sa centralnim čvorištem u objektu u Kneza Miloša 103, gde se nalaze serveri. Pristup intranetu, u sedištu MUP, ima 80% zaposlenih, a u policijskim upravama 65%.

Internet mreža je u potpunosti odvojena od intranet mreže (spoljni put i komunikacioni uređaji). Centralizovana internet mreža je puštena do nivoa policijskih uprava. Veza ka internetu je ostvarena preko linka od strane provajdera kapaciteta 40 Mbps. Pristup internetu u sedištu MUP ima 65% zaposlenih, a u policijskim upravama 7 %. Procedura uvođenja interenta je u toku.

Prema dostupnim podacima, prostorije MUP za izvođenje nastave, opremljene računarima, nalaze se u Beogradu, Novom Sadu, Sremskoj Kamenici, Jagodini, Kuli i Mitrovom polju. U Beogradu postoje dva nastavna centra „Avala“ i u SIV2.

Tipična konfiguracija hardvera i softvera u sedištu Ministarstva je **Pentium 4** (*Procesor* - Intel Core 2 CPU 1.86GHz, *memorija* - 1GB, *hard disk* - 160GB, *monitor-TFT*, *operativni sistem* - Windows XP, *softver* - Office 97, 2000, 2003, IE6, Lotus notes 8.5.1.2, NOD4), a u PPU **Pentium 3** i **Pentium 4** (*Procesor* - Intel Dual Core 1.6GHz, *memorija* - 256-512MB, *hard disk* - 40-80GB, *monitor*- CRT, TFT, *operativni sistem* - Windows 2000, XP, *softver* - Office 97, 2000, 2003, IE6, Lotus notes 8.5.1.2, NOD4).

Komponenta ljudskih resursa ¹

¹ podaci obuhvaćeni upitnikom odnose se na period januar 2010 - oktobar 2010.

Sektor finansija, ljudskih resursa i zajedničkih poslova je analizom upitnika koji se odnosi na oblast ljudskih resursa i nastavni sadržaji MUP došao do sledećih podataka:

U Centru za osnovnu policijsku obuku (COPO) u Sremskoj Kamenici na poslovima izvođenja nastave stalno je zaposleno 50 trenera i kotrenera, u Centru za specijalističku obuku i stručno usavršavanje 5 stalno zaposlenih na poslovima izvođenja i organizovanja nastave, a u Nacionalnom trening centru za vanredne situacije 4 zaposlena na radnom mestu instruktora (u realizaciji nastave na svim kursevima angažuju se treneri i stručnjaci iz čitavog Sektora za vanredne situacije).

Kroz **program osnovne policijske obuke** na godišnjem nivou osposobljava se između 450 i 480 polaznika, a kroz osnovni kurs Sektora za vanredne situacije na godišnjem nivou osposobljava se 170 polaznika.

U Centru za specijalističku obuku i usavršavanje policije **specijalističku obuku** prošlo je 182 polaznika. U Sektoru za vanredne situacije specijalističku obuku završilo je 110 polaznika u toku godine.

Programom stručnog usavršavanja policijskih službenika obuhvaćeno je 30.000 policijskih službenika.

Kurs za trenere u organizacionim jedinicama u sedištu završilo je 226 polaznika, a u policijskim upravama 438.

Kurs za policajce mentore polaznika osnovne policijske obuke u policijskim upravama završio je 581 polaznik, a Kurs za mentore koordinate 114 polaznika.

Svi treneri koji rade na realizaciji osnovne policijske obuke imaju završen Kurs za trenere.

Komponenta nastavnog sadržaja

Osnovna obuka: Uprava za stručno obrazovanje, osposobljavanje, usavršavanje i nauku u svom sastavu ima Centar za osnovnu policijsku obuku (COPO) i Centar za specijalističku obuku i usavršavanje policije. Nastavni plan i program osnovne policijske obuke ima predmetno-modularnu strukturu, prilagođen je zahtevima savremene policijske obuke i realizuje se kroz praktičnu (2+4 nedelje) i stručnu obuku - pripravnčki staž (6 meseci) polaznika.

Pored predmeta i veština koje se izučavaju u prve dve faze obuke (policijski službenici - prava, obaveze i dužnosti, krivično i krivično-procesno pravo, upravni poslovi i prekršajni postupak, ljudska prava i kodeks policijske etike, osnovi bezbednosti, mentalno-higijenski aspekti policijske profesije, odbrambene veštine, opšte fizička priprema-kondicioniranje, veštine komunikacije, rukovanje policijskim oružjem sa nastavom gađanja, prva pomoć, strani jezik u službenoj komunikaciji - engleski ili nemački jezik, informacioni sistem i sistem veza) koji se kasnije implementiraju u module, razvijeni su i moduli: rad na bezbednosnom sektoru, rad policije u lokalnoj zajednici, primena policijskih ovlašćenja i upotreba sredstava prinude, suzbijanje kriminaliteta, održavanje javnog reda i obezbeđenja, kontrola i regulisanje saobraćaja. U Sektoru za vanredne situacije organizuju se dve vrste osnovnih kurseva: Osnovni kurs za radnike vatrogasnih i spasilačkih jedinica i Osnovni kurs za inspektore za preventivu

Specijalistička obuka: U Centru za specijalističku obuku i usavršavanje policije sprovodi se više obuka: Osnovni kurs za saobraćajnog policajca, Kurs za poligrfske ispitivače, Kurs za upravljanje i rukovanje motornim čamcima, Kurs za kriminalističke tehničare, Osnovna obuka za policijske pregovarače, Osnovni kurs za protiv diverzionu zaštitu, Obuka neplivača, Kurs za veštačenje identifikacionih oznaka na motornim vozilima.

U narednom periodu planira se početak realizacije sledećih obuka: Osnovni kurs za sprečavanje i suzbijanje kriminaliteta, Osnovni kurs za sprečavanje i suzbijanje privrednog kriminaliteta, Kurs za obuku policijskih službenika u upravljanju terenskim putničkim vozilima, Obuka za spasavanje na vodi, Obuka u skijanju itd.

Navedeni kursevi realizuju se na osnovu usvojenih planova i programa obuka.

Rezultati ankete:

Cilj ankete je bio da se na osnovu dobijenih rezultata prikupe informacije o tehničkim komponentama kao i informacije o stavovima predavača i polaznika prema različitim nastavnim metodama i metodama usvajanja znanja. Analizu ankete je uradila Uprava za informacione tehnologije.

Anketom su obuhvaćene sledeće organizacione jedinice MUP: Sekretarijat, Kabinet ministra (Biro za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Biro za saradnju sa medijima, Biro za strateško planiranje, Biro za predstavke i pritužbe), Sektor za analitiku, telekomunikacione i informacione tehnologije, Uprava za stručno obrazovanje, osposobljavanje, usavršavanje i nauku, Uprava policije, Uprava kriminalističke policije, Uprava saobraćajne policije, Uprava granične policije, Žandarmerija, Specijalna antiteroristička jedinica, Helikopterska jedinica, Sektor za vanredne situacije, policijske uprave u: Kragujevcu, Leskovcu, Novom Sadu, Požarevcu, Pirotu, Užicu, Šapcu, Jagodini, Nišu, Subotici, kao i Odeljenje za upravljanje projektima finansiranim iz fondova Evropske unije (iz svake organizacione jedinice po 15 ispitanika).

Starosna granica ispitanika je od 25 do 60 godina. Većina ispitanika poseduje i koristi računar sa internet konekcijom kod kuće i na poslu. Zaključeno je da je većina anketiranih informatički pismena.

Anketom je utvrđeno da zaposleni nisu upoznati sa procesom elektronskog učenja. Oni koji realizuju nastavne sadržaje nisu pokazali spremnost za prelazak sa tradicionalnog na kombinovano i elektronsko učenje, dok je 70% korisnika nastavnih sadržaja spremno da usvaja znanja koristeći informaciono-komunikacione tehnologije.

Zaključak projektnog tima:

Rezultati upitnika i ankete bili su polazna osnova članovima projektnog tima za problemsku analizu i zaključke.

Tehnička komponenta: za uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju obrazovanja u MUP na raspolaganju je internet i intranet mreža. Zaposlenima je dostupniji intranet nego internet. Potrebno je dodatno raditi na razvoju infrastrukture.

Komponenta ljudskih resursa: u MUP postoji institucionalizovan sistem obuke trenera i mentora (Program osposobljavanja trenera i Kurs za policajce mentore i mentore-koordinatore) koji su stalno zaposleni u COPO u Sremskoj Kamenici (50 trenera i kotrenera), Centru za specijalističku obuku i stručno usavršavanje (5 stalno zaposlenih na poslovima izvođenja i organizovanja nastave) i Nacionalnom trening centru za vanredne situacije (4 zaposlena na radnom mestu instruktora), ili se angažuju treneri i stručnjaci za potrebe različitih obuka. Predavači istovremeno obavljaju i druge dužnosti. Osnovnu obuku u toku godine prođe oko 450 polaznika, a Program stručnog usavršavanja policijskih službenika prođe više od 30.000 policijskih službenika.

Komponenta nastavnog sadržaja: u MUP se realizuju obuke i kursevi različitih namena - neke obuke su koordinisane od strane Uprave za stručno obrazovanje dok neke kurseve samostalno izvode pojedine linije rada.

Opšte preporuke:

Projektni tim za uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u MUP, imajući u vidu rezultate radionice čiji je cilj bio da uradi sveobuhvatnu analizu obrazovnih potreba, izveo je sledeće preporuke:

Tehnička komponenta: potrebno je dalje unaprediti infrastrukturu (povezanost mreže, hardver, softver) nastavnih centara, Centra za specijalističku obuku i usavršavanje policije i COPO; postaviti open-source sistem za upravljanje učenjem, Moodle (dostupan na srpskom jeziku) kao standardnu platformu u MUP;

Komponenta ljudskih resursa: realizovati promotivne aktivnosti za trenere (one koji se tim poslom trenutno bave, one koji će se baviti u budućnosti, kao i korisnike - buduće učesnike u obuci putem elektronskog učenja); realizovati programe za izgradnju kapaciteta prema sledećim ciljnim grupama: treneri u COPO, treneri koji su završili Kurs za trenere, policajci mentori i mentori-koordinatori, eksperti (oni koji nisu završili Kurs za trenere, ali su uključeni u izvođenje nastave) IT administratori, polaznici u COPO i zaposleni u MUP.

Komponenta nastavnog sadržaja: razviti set kriterijuma za postavljanje prioriteta za programe i kurseve za elektronsko učenje; prve aktivnosti fokusirati na osnovnu obuku, Program osposobljavanja trenera i Program stručnog usavršavanja; u realizaciji obuke usredsrediti se na teme koje su od opšteg značaja za sve zaposlene.

Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u Ministarstvo unutrašnjih poslova i Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova 2011 – 2016.

Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova 2011-2016 je osnov za donošenje ostalih strateških dokumenata, uključujući i strateška dokumenta vezana za uspostavljanje koncepta elektronskog učenja kao podrške postojećem sistemu obuke u MUP. Strategijom razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova 2011-2016 su definisane četiri strateške oblasti od suštinskog značaja za uspešan razvoj: organizacija i upravljanje; bezbednost pojedinca, zajednice i države; partnerski odnosi na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou; sistem unutrašnje i spoljne kontrole i transparentnost u radu.

U okviru oblasti Organizacija i upravljanje postavljen je, stratejski cilj **Razvijen sistem upravljanja ljudskim resursima** koji je prepoznat kao osnov za uspostavljanje koncepta elektronskog učenja kao podrške postojećem sistemu obuke u MUP. U datom stratejskom cilju navodi se da je *potreban dalji razvoj sistema stručnog osposobljavanja i usavršavanja u delu koji se odnosi na specijalističku obuku, obuku za rukovodioce i stalno stručno usavršavanje. Potrebno je razviti nove strateške i akcione planove, razvojne i istraživačke projekte, kao i konkretne operativne aktivnosti.* Takođe je prepoznat i stratejski cilj **Razvijene informatičko - komunikacione tehnologije:** *primena informaciono-komunikacionih tehnologija uslov je za funkcionalno organizovanje na savremenim principima servisno orijentisane institucije, u kojoj su poslovi do najvišeg stepena standardizovani i automatizovani. Usvajanje jedne opšte arhitekture informacionog sistema Ministarstva unutrašnjih poslova omogućiće da se organizacija, metodi rada i rezultati stalno prate, unapređuju i vrednuju u cilju maksimalne efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti, radi konstantnog traženja najboljeg odgovora na potrebe građana i poslovnih subjekata.*

Vizija

Znanje dostupno svim zaposlenim putem elektronskog učenja.

Misija

Iniciranjem, kreiranjem i sprovođenjem elektronskog učenja činimo delotvornijim znanja zaposlenih u MUP.

Opšti cilj

Elektronsko učenje – jedna od metoda obuke (stručnog osposobljavanja i usavršavanja) u MUP do 2014.

Oblasti delovanja sa posebnim ciljevima

Razvoj tehničke komponente, ljudskih resursa i nastavnih sadržaja pretpostavka je za ostvarenje opšteg cilja.

A. Razvoj tehničke komponente

Postojanje odgovarajućih tehničkih preduslova neophodno je za funkcionalno uvođenje, uspostavljanje i održivost elektronskog učenja. U ovom kontekstu tehnička komponenta podrazumeva postojanje odgovarajuće infrastrukture, internet konekcije, hardvera, softvera i open source sistema za upravljanje učenjem.

1. osigurani tehnički preduslovi za **uvođenje** i **uspostavljanje** uspešne primene elektronskog učenja do kraja 2014;
2. osigurani tehnički preduslovi za **održivost** uspešne primene elektronskog učenja do kraja 2014.

B. Razvoj ljudskih resursa

Ključni faktor za uspostavljanje i održivost primene elektronskog učenja je sveobuhvatna izgradnja kapaciteta ljudskih resursa. U tom kontekstu potrebno je izgraditi kapacitet administratora za rad u LMS sistemu, organizovati promotivne aktivnosti usmerene na izvođače nastave i korisnike, unaprediti kapacitete izvođača nastave za pripremu i organizaciju nastavnih sadržaja koji će se realizovati elektronskim putem i razviti kulturu policijskih službenika za sticanje znanja i veština elektronskim putem.

1. obezbeđena podrška administratorima;
2. obezbeđena podrška izvođačima nastave;
3. obezbeđena podrška korisnicima elektronskog učenja.

C. Razvoj nastavnih sadržaja:

Elektronsko učenje kao podrška razvoju sistema obuke u MUP i novi nastavni metod biće realizovano postepenim uvođenjem u postojeće nastavne planove i programe i razvojem novih nastavnih planova i programa. Posebno će biti sagledani i odabrani sadržaji postojećih planova i programa prikladni za realizaciju korišćenjem metode elektronskog učenja ili kombinovane metode.

1. primenjena metoda elektronskog učenja na odabrane nastavne sadržaje osnovne policijske obuke;
2. primenjena metoda elektronskog učenja na odabrane nastavne sadržaje specijalističke obuke policije;
3. primenjena metoda elektronskog učenja na odabrane nastavne sadržaje Programa stručnog usavršavanja policijskih službenika MUP;
4. primenjena metoda elektronskog učenja na odabrane nastavne sadržaje korisne za sve zaposlene u MUP-u.

Sprovođenje, praćenje i vrednovanje

Uvođenje elektronskog učenja kao podrške razvoju sistema obuke u Ministarstvo unutrašnjih poslova u čvrstoj je koncepcijskoj i funkcionalnoj povezanosti sa postojećom Strategijom razvoja sistema obuke i obrazovanja za potrebe policije.

Ovim dokumentom se definišu tri ključne oblasti, koje su od suštinskog značaja za uspešnu primenu elektronskog učenja u MUP.

U okviru svake od oblasti, dati su posebni ciljevi, koji će dalje biti razrađeni u planu aktivnosti za implementaciju ovog dokumenta, uz jasno navođenje nosilaca odgovornih za njihovu realizaciju. Planom aktivnosti će biti određeni rokovi i resursi za realizaciju aktivnosti i zadataka, kao i indikatori za ocenu uspešnosti u primeni ovog dokumenta.

U roku od tri meseca od dana usvajanja, biće donet plan aktivnosti za sprovođenje opšteg cilja.

Uprava za stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje u saradnji sa Biroom za strateško planiranje će pratiti, sprovoditi, koordinirati i ocenjivati aktivnosti iz ove oblasti.

Rečnik

ELEKTRONSKO UČENJE: Elektronsko učenje je kombinacija kvalitetnih i progresivnih dostignuća pedagoške tehnologije. Zasniva se na principima slobodnog učenja, korišćenjem računara u obrazovnim programima i moderne telekomunikacije (Internet) za predavanje. Učenje je organizovano kao proces dijaloga u virtuelnim učionicama. To označava razdvojenost mentora od studenta u prostoru i (ili) vremenu (Perraton, H. 1988).

INFORMATIČKA PISMENOST označava poznavanje osnovnih principa i veština za uspešnu primenu računara.

INFORMACIONO - KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE: (IKT) predstavljaju spektar međusobno povezanih tehnologija. IKT se sastoje od hardvera, softvera, mreža i medija za sakupljanje, smeštanje, procesuiranje, prosleđivanje i prezentaciju informacija (glasovnih, tekstualnih, slikovnih, brojevnih).

INTRANET: Intranet je korišćenje tehnologija baziranih na Internetu u okviru organizacije, a u cilju podrške komunikaciji i pristupu informacijama.

INTERNET: predstavlja globalnu mrežu informacija (velika internacionalna-globalna baza podataka). Pojam internet znači mreža unutar mreže, ili interna konekcija između više računara.

KOMBINOVANO (hibridno ili mešovito) učenje je i oblik elektronskog učenja koji predstavlja kombinaciju klasične i onlajn nastave.

LINK: Sloj veze (engl. Data Link Layer) je zadužen za postavljanje, prijem i prenos paketa putem lokalnog medijuma.

LMS (eng. *Learning Management System*) sistemi su složene alatke koje omogućuju kontrolisanu distribuciju multimedijalnih lekcija i testova, ka svim ili samo odabranim učesnicima upisanim na kurs obrazovanja na daljinu, praćenje proučavanja lekcije ili postignuća na testovima.

MUDL (*Moodle*): je besplatan, fleksibilan i brz sistem za upravljanje elektronskim učenjem otvorenog koda.

OPEN-SOURCE SISTEM: Vrsta računarskog programa čiji se kod može modifikovati i koristiti u privatne i komercijalne svrhe.

PROVAJDER: Pojam se odnosi i na određenu organizaciju kojoj je povereno da pruža usluge klijentima.

TOPOLOGIJA ZVEZDE je fizička topologija u kojoj se više čvorova povezuje se centralnom komponentom, najčešće poznata kao razvodna kutija.

ČVOR je aktivan elektronski uređaj koji je priključen na mrežu, a osposobljen je da šalje, prima i prosleđuje informacija preko kanala komunikacije.

RAČUNARSKA PLATFORMA je vrsta arhitekture hardvera i softvera koja omogućava softveru da radi.